

L E C T O R I,

G V I L I E L M V S C A M B D E N V S.

V& in prima hujus Libri editione ante annos viginti pr&fatus eram, eadem & iisdem verbis, pauculis adjunctis, in hac postrema editione benevolo Lectori nunc denuo pr&fari haudquaquam dispudet. Eximus veteris Geographia restaurator Abrahamus Ortelius ante annum tricesimum mecum pluribus egit ut BRITANNIAM nostram, antiquam illam illustrarem: hoc est, ut Britannia antiquitatem, & sua antiquitati Britanniam restituerem, ut vetustis novitatem, obscuris lucem, dubiis fidem adderem; & ut veritatem in rebus nostris, quam vel scriptorum securitas, vel vulgi credulitas proscripterant, quoad fieri posset, postliminio revocarem. Opus sane arduum, & plusquam difficile, in quo quantopere sit sudandum ut nemofere sentit; sic nemo plane credit, nisi qui ipse aliquando periculum fecit. Aproposito tamen, quantum rei difficultas me deterruit, tantum ad id ipsum aggrediendum charissima patria gloria excitauit. Ita dum simul onus subire metui, & patria gloria, quantum in me sit, deesse nolui, res diversissimas, timiditatem & audaciam, qua nunquam in eundem hominem cadere posse putavi, nescio quo pacto, in me conjuncta animadverti. Verumenimvero DEO auspice, comite INDUSTRIA rem aggressus omni animo, cogitatione, opera, & assidua meditatione in eandem succivis horis totus incubui. In Britannia ETYMON & primos incolas timide inquisivi, nec in re dubia quicquam asseveranter affirmavi. Gentium enim origines vetustate nimia, velut qua magno loci intervallo vix cernuntur, esse obscuras, imo incertas certo novi; perinde ac magnorum fluminum noti sunt decursus, nota diverticula, noti confluentes, nota ostia, fontes autem ipsi plerunque latent ignoti. Britannia divisiones antiquas pervestigavi, florentissimique Regni Anglia, Ordines & Tribunalia compendio memoravi. In singulis horum regionibus qui sunt limites, (non tamen exiliter ad decempedam) qua terra dotes, qua antiquioris memoria loca, qui Duces, qui Comites, qui Barones, & qua familia vetustiores & splendidiores (nec sane singulas, quis enim poterit?) paucis percensui. Quid praeterea dicant qui recte judicare norunt, nec illi quidem facile dijudicent. Tempus autem testis incorruptus edocebit, cum in-vidia qua vivos sectatur, conticescat. Hoc tamen dicam, qua ad latenter antiquitatis veritatem eruendam in primis faciant, à me neutiquam fuisse neglecta; subsidio mihi antiquissima lingua Britannica, & Anglo-Saxonica notitiam qualcumque comparavi; Angliam fere omnem peragravi; versatissimum quemque in sua regione consului. Scriptores patrios, Gracos, Latinos qui vel semel Britannia meminerunt, studiose evolvi. Publica regni Commentaria, sacra scrinia, & archiva, Bibliothecas plures, urbium & Ecclesiarum Tabularia, monumenta, & veteres schedas excussi; eaque quasi testimonia de cœlo omni exceptione majora advocavi, & certe ipsissimis quibus loquuntur verbis licet barbarie infuscatis, ut Veritati suus integer constet honos, in medium, cum res postulare videretur, produxi.

N&a tamen ego parum prudens, & minus modestus videar, qui ex infimo Antiquariorum subsellio, cum bene latere potuerim, in eruditissimi hujus seculi theatrum, inter varios ingeniiorum, & judiciorum gustus scriptor prodierim. Sed ut quod res est, libere ac ingenue dicam, patria charitas qua omnes omnium charitates complectitur, Britannici nominis gloria,